

Arbiters weg bij Freshfields en CMS door conflicts of interest

Albert-Jan van den Berg (51), 's lands meest gevraagde internationale arbiter, verlaat zijn kantoor Freshfields en begint per september een 'arbitrage-boutique' in Brussel samen met Bernard Hanotiau, *name partner* van CMS Derks Star Busmann Hanotiau. Het kantoor zal gaan heten *Hanotiau & Van den Berg*.

De belangrijkste reden om bij Freshfields weg te gaan is het grote aantal *conflicts of interest* waarmee Van den Berg te maken kreeg na de fusie vorig jaar met het Duitse kantoor Bruckhaus. Van den Berg: 'Bij arbitrages wordt extra veel aandacht gegeven aan *conflicts*. Het mag gewoon nooit zo zijn dat een van de partijen cliënt of wederpartij is geweest van Freshfields. Voor de fusie speelden *conflicts* ook al een rol, maar erna was het echt zo dat ik negen van de tien zaken moest laten lopen waaronder een aantal bijzonder aantrekkelijke. Dan bedoel ik als arbiter, want als *counsel* voor een van de partijen speelt deze problematiek minder. Ik heb een tijd met deze situatie geworsteld, maar moest concluderen dat het leukste deel van mijn praktijk in grote problemen kwam.'

Een professionele arbiter heeft volgens Van den Berg een '*portable practice*' waarvoor het weinig uitmaakt waar het kantoor is gevestigd. Van den Berg: 'Het gaat puur om het niveau van de zaken. Als dat onder druk komt te staan doordat je aan een bepaald kantoor verbonden bent, is de keuze snel gemaakt.' Bij een *conflict*, ook in arbitrages, bestaat in theorie de mogelijkheid van het *disclosure followed by waiver* (je maakt je conflict bij partijen bekend die dat dan kunnen 'wegwuiwen') maar dat is geen weg die Van den Berg wil bewandelen: 'Bij de ICC, de International Chamber of Commerce, een van de belangrijkste arbitrage-instituten, moet je een *statement of independence* afgeven. Als daar een enkele *disclosure* op staat, lig je eruit. Zo nauw luistert dat.'

Van den Berg koos twee jaar geleden voor Freshfields (hij zat bij Stibbe) omdat dat volgens de *league tables* 'het beste arbitragekantoor ter wereld is'. Het is tevens het grootste: de internationale arbitragegroep telt 23 partners.

Arbitrage is een enorme groeimarkt. Traditioneel is dit type geschilbeslechting vooral een zaak van de Franse, Zwitserse en vooral Engelse kantoren (naast Freshfields zijn ook Clifford Chance en Herbert Smith sterk in dit veld) maar de Amerikanen rukken de laatste jaren sterk op. Vooral White & Case zet hoog in met een groot nieuw (eind 1999) arbitragekantoor (12 advocaten, vier partners) in Parijs, maar ook Baker & McKenzie, Cleary Gottlieb en Jones Day spelen een prominente rol.

Van den Berg arbitreerde ondermeer in het geschil tussen Koeweit

en Amerikaanse oliebrandblussers over het blussen van 789 brandende olievelden na de golfloorlog (vonnis geheim) en was *counsel* voor het Tsjechische TV-station NOVA in een geschil met een Amerikaanse investeerder. Op de op internet gepubliceerde lijst van de ICSID, het 'arbitrage-instituut' voor investeringsgeschillen van de Wereldbank, wordt hij genoemd als arbiter inzake Houston Industries Ennergy Inc. and others/Argentine Republic, International Trust Company of Liberia/Republic of Liberia, en Alex Genin and others/Republic of Estonia. Wereldwijd zijn er zo'n 250 internationale toparbiters. In ons land behoort naast Van den Berg alleen nog O.L.O. de Witt Wijnen van Nauta Dutilh tot deze elitegroep.

Voor de grote mondiale kantoren behoort arbitrage tot de lucratiefste activiteiten, vooral in de rol van *counsel* omdat dan veel medewerkers en stagiaires kunnen worden ingeschakeld. Bovendien lijkt het belang nog eens toe te nemen door de dip in M&A-transacties en het stijgende aantal geschillen die vaak het gevolg zijn van economisch moeilijker tijden. Van den Berg: 'Vooral *energy* is een grote groeier. Ik treed nu op voor een multinational die in een land aan de Middellandse zee stroom afneemt maar protesteert tegen prijsverhogingen.' Als *counsel* reken je bij arbitrages je gewone uurtarief, maar als arbiter kan het voorkomen dat je een percentage in rekening mag brengen van de waarde van het geschil dat vaak gaat om honderden miljoenen guldens, dollars of euro's.'

Naast de belangenconflicten speelde voor Van den Berg ook andere overwegingen een rol. 'Mijn vrouw is Belgische en wil graag weer in Brussel gaan wonen. Mijn kinderen zijn tien en twaalf en doen een toenemend beroep op hun vader. Ik ga het zeker rustiger aan doen en zal dus meer tijd hebben. Bij Bernard Hanotiau speelden dezelfde overwegingen, zeker wat betreft de *conflicts* binnen CMS. De puzzel viel gewoon prachtig in elkaar.'

Hoewel het CMS-samenwerkingsverband geen internationale maatschap is maar een alliantie, spelen *conflicts* er niet minder een rol. Reinout Imhoff, bestuurder bij CMS Derks: 'Bernard is in arbitrages een wereldtopper. In die zin betreuren we zijn vertrek zeer. Maar dat hij onafhankelijker wil kunnen opereren is niet meer dan logisch. Zeker na de aansluiting van het Franse kantoor Francis Lefebvre bij CMS steeg het aantal *conflicts* sterk.' De naam van zijn kantoor zal per 1 september 2001 luiden: CMS Derks Star Busmann. Imhoff: 'Die naamsverandering was toch al overeengekomen in het kader van onze *re-branding*.'

(Micha Kat)

Heropening strafzaken mogelijk

Een Nederlandse strafzaak kan worden heropend wanneer het Europees Hof voor de Rechten van de Mens vaststelt dat er sprake is van een schending van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Dit is de strekking van een wetsvoorstel van Minister Korthals van Justitie tot wijziging van het wetboek van Strafvordering, dat begin mei bij de Tweede Kamer is ingediend. Na een veroordeling van Nederland door het Europese Hof kan de Hoge Raad dan in een zogenoemde herzieningsprocedure een zaak herzien, en het oordeel van het Europese Hof meewegen als novum in de zaak. Nu wordt in voorko-

mende gevallen een veroordeelde vrijgelaten omdat de voortzetting van de tenuitvoerlegging van de uitspraak onrechtmatig was. Aanleiding voor het wetsvoorstel zijn enkele uitspraken van het Europese Hof waarbij de Nederlandse veroordelingen in strijd worden geacht met het principe 'fair trial' uit art. 6 van het EVRM. Gedacht is daarbij onder meer aan de zaak Van Mechelen waarbij een veroordeling – die in grote mate was gebaseerd op verklaringen van politieambtenaren als anonieme getuige – in strijd werd geacht met dit artikel.

(MvdK)

Titel advocaat beschermd

Bemiddelingskantoren voor juridische hulp zijn alleen gerechtigd tot het voeren van de benaming Advocaten indien zij activiteiten uitvoeren door of onder feitelijke leiding van een advocaat. Dat blijkt uit een uitspraak in een kort geding van de president van de Rechtbank Zutphen van 8 mei.

De Nederlandse Orde van Advocaten had in het arrondissement Zutphen een kort geding aangespannen tegen het bedrijf Juresta Card in Apeldoorn, dat in december 2000 zijn naam veranderde in

Juresta Advocaten. Op het kantoor van het bedrijf zijn twee personen werkzaam – beiden geen advocaat – die bemiddelen tussen rechtzoekenden en de 98 aangesloten advocaten. Tussen de advocaten en Juresta is sprake van een samenwerkingsverband. De Orde van Advocaten eiste een verbod tot het voeren van de naam Juresta Advocaten.

De president was van mening dat het voeren van de naam tot een ongewenste verwatering van de titel advocaat zou leiden omdat dan iedere rechtspersoon met

enige contractuele werkrelatie met een advocaat ook de benaming advocaat zou mogen voeren. Volgens de rechtbank is de titelbescherming niet alleen ingegeven door het belang van de advocatuur, maar ook door het belang van de rechtzoekende. Deze verwacht immers bij het zien van de titel advocaat een bepaalde mate van deskundigheid. De uitspraak van de rechtbankpresident is in lijn met een eerder arrest van de Hoge Raad. Dat geding betrof de eveneens beschermde titel van architect. (MvdK)

Advocatenblad-lezers onderzocht

De lezers van het *Advocatenblad* zijn niet erg gediend van vers trooiing. Ze wensen vakinhoudelijke artikelen: *need-to-know*- en geen *nice-to-know*-informatie. Over management van een kantoor en rechtspolitieke onderwerpen, als interdisciplinaire samenwerking en internationalisering, willen ze graag meer lezen dan het blad nu biedt. Ze lezen over het algemeen minstens een kwartier in het blad. Een derde doet dat zelfs meer dan een half uur. Zij vinden, zeker de vrouwen onder hen, dat artikelen maximaal drie pagina's lang moeten zijn. De vormgeving wordt gewaardeerd, om de duidelijke indeling, maar de ruimte voor foto's of cartoons hoeft zeker niet te worden vergroot en de omslag kan worden verbeterd, nu de helft zegt dat ze door de cover niet tot lezen wordt uitgenodigd.

Dit zijn de belangrijkste conclusies uit het grootschalige onderzoek waarvan ISEO Marketing Research begin mei verslag deed aan uitgever Elsevier bedrijfsinformatie bv. Het bureau benaderde 694 lezers, waarvan er uiteindelijk 400 een telefonisch interview gaven van ongeveer tien minuten – een voldoende representatief aantal.

De lezers zijn in het algemeen redelijk tevreden: ze geven het blad een 7,3. Het *NJB* krijgt als veelgelezen concurrent iets meer. Het wordt door de helft als eerste andere blad genoemd en in totaal door 81 % gelezen, en gewaardeerd met een 7,5. Het blad *Mr.* wordt door maar 6% als eerste genoemd maar door in totaal 46 procent gelezen; het kreeg een 6,6. *Ars Aequi* scoort ruim 30 procent, en een 7,0.

Het rapport differentieert naar geslacht, grootte van het kantoor, leeftijd en het verrichten van managementtaken. Het blad wordt langer en intensiever gelezen door advocaten uit kleinere kantoren, al stijgt het rapportcijfer dat men geeft met de grootte van het kantoor. Jongere lezers zouden minder vaak

een abonnement betalen, als ze de keuze hadden – het blad wordt nu overigens geheel betaald uit de advertenties. 55 Procent van de hele groep zou ervoor willen betalen, dit percentage ligt wat hoger bij advocaten met managementtaken en advocaten van middelgrote kantoren.

De informatie is afgezien van de tuchtrechtelijke uitspraken niet direct toepasbaar in de praktijk, zegt 52 procent, maar driekwart van de lezers vindt de inhoud wel betrouwbaar en bruikbaar als referentiekader. Praktijkinformatie haalt men uit specialistische bladen. Bladen als *Bouwrecht*, *JOR* en *Verkeersrecht* scoren ook een hoger algemeen rapportcijfer (8,6 – 8,2). Het Openingscommentaar van de deken, de column, 'Iks ging weer eens pleiten' en 'De bijzondere zaak van...' worden niet goed gelezen (40 tot 30 %). Artikelen over burgerlijk procesrecht en procestechniek, en ook de rubriek 'Hoe zat het ook alweer met...' scoren daarentegen blijkens veelgemaakte opmerkingen bijzonder goed.

Onbekendheid met de mogelijkheden van BalieNet is de belangrijkste reden dat nog geen 30 procent een toegangscertificaat heeft. De introductie van een elektronische nieuwsbrief, in de loop van het jaar, zal leiden tot veranderingen van het *Advocatenblad*. Over de combinatie van deze twee media in relatie tot BalieNet, en over maatregelen die voortvloeien uit het lezersonderzoek, stellen uitgever, Orde en redactie deze weken een Plan van Aanpak op. Daarin zullen ook de uitkomsten worden verwerkt van twee kritieksessies, waarin advocaten, journalisten en vormgevers duidelijk maakten wat er zou kunnen worden gedaan ter verdere professionalisering van het blad.

(LH)